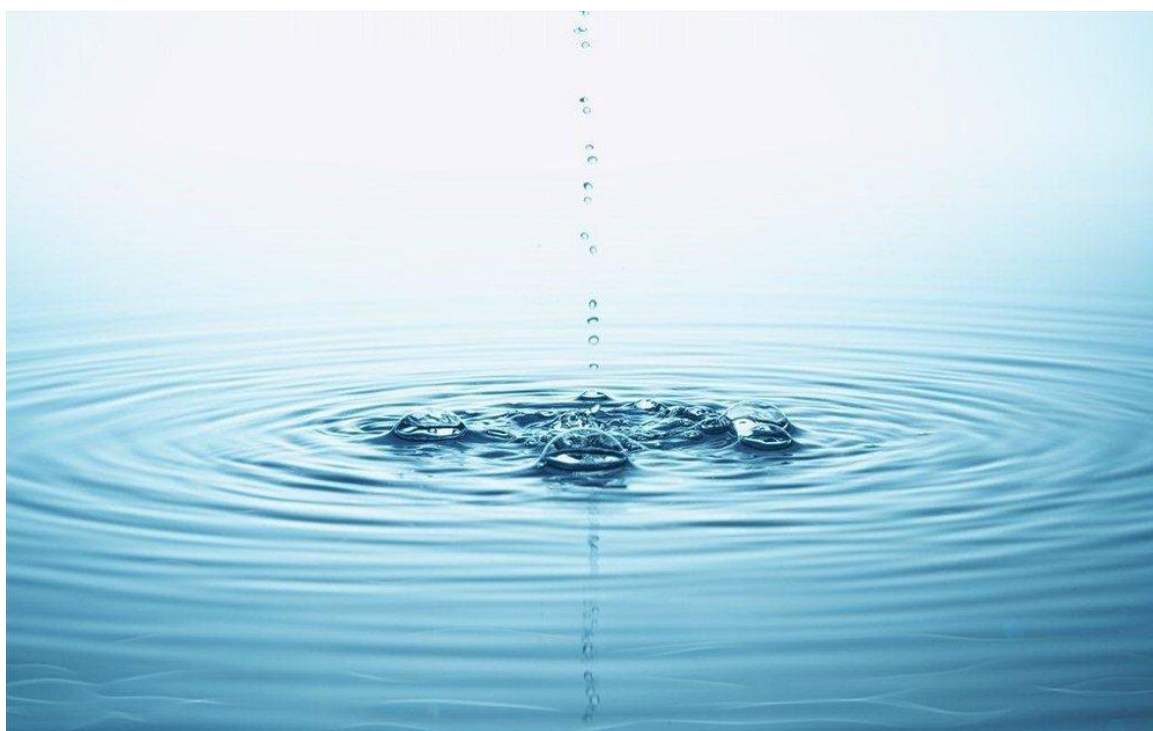

شیوه‌نامه راهبری طرح ملی دانش‌آموزی نجات آب (داناب)
سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

دفتر روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران
مردادماه ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱. مقدمه	صفحه ۲
۲. واژگان کلیدی	صفحه ۳
۳. ارکان طرح	صفحه ۳
۴. الزامات اجرایی طرح داناب	صفحه ۳
۵. مخاطبین طرح	صفحه ۴
۶. سواد آبی؛ آن چه باید به دانش آموزان دوره اول دبیرستان بیاموزیم	صفحه ۵
۷. طرح موج صرفه جویی	صفحه ۵
۸. سرفصل های درسی	صفحه ۵
۹. چارچوب و فرایند اجرای طرح داناب	صفحه ۸
۱۰. نمودار فرایند اجرایی طرح داناب	صفحه ۹
۱۱. زمان بندی طرح	صفحه ۱۰
۱۲. نحوه تامین اعتبار مالی	صفحه ۱۰
۱۳. هزینه ها و اعتبارات	صفحه ۱۰
۱۴. نمونه سؤالات استاندارد آزمون صفحه ۱۳	
۱۵. شرایط گزینش مشاوران استانی	صفحه ۱۵
۱۶. شرح وظایف اصلی مشاور	صفحه ۱۶
۱۷. نحوه بازنگری شیوه نامه	صفحه ۱۷

پیوست ها

۱. پیوست طرح داناب- سواد آبی	صفحه ۱۹
۲. پیوست طرح داناب- فرهنگ سازی در زمینه اصلاح الگوی مصرف آب	صفحه ۲۱

رفتار مصرفی ما با هر پدیده بر مبنای ارزش و فهم ما از آن پدیده استوار است. رفتار مصرفی ما با آب چگونه است؟ بی هیچ دغدغه ای استحمام می کنیم. مانده آب لیوان ها هیچ ارزشی ندارد. به راحتی با آب تصفیه شده اتومبیل و حیاط خانه مان را می شوئیم. بی هیچ نگرانی حجم عظیمی از روغن و شوینده ها را وارد فاضلاب خانگی می کنیم. محصولاتی در مزرعه کشت می کنیم که هیچ تناسبی با اقلیم منطقه ندارد و نیاز آبی زیادی دارد. چاه غیر مجاز زدن برای ما موفقیتی بزرگ محسوب می شود. برای خشک شدن تالاب ها و دریاچه ها و رودخانه ها تنها دولت را مقصر می دانیم و متاسف می شویم ولی کجا برای خودمان در حصول به این ناکامی ها سهمی قایل شده ایم؟ به راستی آیا ما ایران را دوست داریم؟ آیا سهمی از آب برای نسل بعد کنار می گذاریم؟

در کشوری زندگی می کنیم که سهمش از بارش ها یک سوم میانگین جهانی است، اما سرانه مصرف هر ایرانی حدود ۲۵۰ لیتر در روز است. این در حالی است که سازمان جهانی بهداشت مقدار متوسط سرانه ۱۵۰ لیتر را برای برآوردن نیازهای بهداشتی هر نفر در روز تعیین کرده است. در بخش کشاورزی نیز ۹۲ درصد آب به مصرف می رسد که در مقایسه با آمار جهانی در بخش کشاورزی بسیار بالا است زیرا این رقم به طور متوسط در جهان ۷۰ درصد است و این میزان حتی در برخی از کشورها به ۵۰ درصد هم کاهش پیدا کرده است. به راستی آیا استفاده بهینه از منابع آب تنها به مدیریت دولت منوط می گردد و نقش مردم و ذی نفعان در این میان هیچ است؟ حقیقت ماجرا این است که ذی نفعان در نحوه پیمودن راه درست توسط مدیریت دولتی بسیار موثرند. ذی نفعانی دارای سواد مصرف به ویژه در عرصه محیط زیست و منابع آب می توانند جهت گیری و رفتار مناسبی نسبت به آب داشته باشند. سرزمین ما بحران آب ندارد که متعلق به یک فصل و دوره خشکسالی و سال آبی کم بارش باشد. ما در ایران عزیزمان مساله آب داریم و از روزگاران دور، نیاکان ما بینش و رفتار درستی نسبت به آب داشته اند و چه در مصرف خانگی و چه در کشاورزی با اقلیم و کم آبی حاکم بر آن سازگار بوده اند و به درستی دارای سواد آبی بوده اند. مهمترین اقدام این روزگار باید رشد سواد آبی در میان مصرف کنندگان آب باشد. آموزش سواد آبی نقطه تمرکز آموزش هاست. به عبارت بهتر بدون رشد سواد آبی نمی توان با کم آبی سازگار شد و با آن زندگی کرد. کودکان و نوجوانان به عنوان نسلی آموزش پذیر و آینده ساز باید آموزش های مرتبط با سواد آبی را فرا گیرند. بر این اساس و طبق تعریف و تقسیم وظایف در وزارت نیرو، آموزش و رشد سواد آبی کودکان در دوران ابتدایی بر عهده شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور و شرکتهای تابعه و آموزش نوجوانان در قالب طرح دانش آموزی نجات آب (داناب) در دوره اول دبیرستان (پایه های هفتم، هشتم و نهم) و در پایه یازدهم (در قالب پشتیبانی از تدریس درس اول کتاب انسان و محیط زیست) جزو وظایف شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت های آب منطقه ای در سراسر کشور می باشد. مبنای آموزش ها، افزایش دانش و مهارت دانش آموزان مقطع اول دوره متوسطه در زمینه سواد آبی است.

در این راستا؛ طرح داناب در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ در راستای زندگی سازگار با کم آبی و با تکیه بر آموزش سواد آبی (پیوست ویژه)، در قالب تفاهم نامه های استانی با ادارات کل آموزش و پرورش و مطابق شیوه نامه حاضر و به عنوان کاری مکمل و همراستا با آن، طرح گسترش سواد آبی با محوریت کتاب انسان و محیط زیست (مطابق شیوه نامه ابلاغی در سال گذشته) با همکاری سازمان پژوهش و تالیف کتب درسی و سرگروه های آموزشی کتاب در استان ها در پرتوی تلاش متعهدانه مدیران و کارشناسان روابط عمومی شرکت های آب منطقه ای در سراسر کشور اجرا خواهد شد تا گامی موثر در راستای تقویت سرمایه اجتماعی بخش آب کشور و تحقق مدیریت پایدار منابع آب برداشته شود.

۲- واژگان کلیدی

۲-۱- داناب

داناب واژه‌ای است که از حروف ابتدایی عبارت طرح ملی دانش‌آموزی نجات آب تشکیل شده است که مختص دانش‌آموزان دوره اول مقطع دبیرستان است.

۲-۲- مشاور استانی

مشاور استانی شرکت یا مؤسسه یا شخصیت حقوقی یا حقیقی است که مسئولیت اقدامات اجرایی طرح داناب را در هر استان به عهده دارد و از طریق عقد قرارداد با شرکت آب منطقه‌ای استان/سازمان آب و برق خوزستان به این کار گمارده می‌شود.

۲-۳- طرح ملی داناب

طرح ملی داناب طرحی ملی است با هدف آموزش و ارتقاء آگاهی عمومی دانش‌آموزان مقطع اول متوسطه در زمینه مسائل و چالش‌های آب کشور که با همکاری ادارات کل آموزش و پرورش در سطح ملی اجرا می‌شود و با تکیه بر مبانی علمی و به طور یکسان و هماهنگ در تمامی نقاط کشور اجرا می‌شود.

۳- ارکان طرح

۳-۱- شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران

۳-۲- مجمع عمومی شرکت آب منطقه‌ای استان/سازمان آب و برق خوزستان

۳-۳- شرکت‌های آب منطقه‌ای استانی/سازمان آب و برق خوزستان

۳-۴- ادارات کل آموزش و پرورش

۳-۵- مشاور استانی

۳-۶- دبیران آموزش و پرورش

۳-۷- دانش‌آموزان دوره اول مقطع دبیرستان

۳-۸- دانش‌آموزان ناجی آب

۴- الزامات اجرایی طرح داناب

طرح داناب به عنوان یکی از زیر پروژه‌های پروژه اطلاع رسانی، آموزش و فرهنگ سازی طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور بوده که اجرای کامل آن می‌تواند امتیاز منتج از پروژه مذکور را به نحو موثری ارتقا بخشد. آنچه در ادامه می‌آید الزامات اجرایی است که اهداف طرح داناب را در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ محقق می‌سازد. ذکر این نکته ضروری است که در حالیکه توصیه به اجرای طرح مشابه سالیان گذشته در سراسر پهنه ی استان ها است با اینحال چنانچه استانی از امکانات اجرای طرح در کل استان برخوردار نباشد، پوشش کامل سطح شهرستان های غالب دشت های پایلوت، وظیفه الزامی و غیرقابل تخطی آن بحساب خواهد آمد. اجرای طرح داناب در فاصله زمانی آبان تا آخر اسفند محقق خواهد شد. تاکید بر اجرای طرح در زمان بندی ارائه شده می باشد و پس از سپری شدن زمان مورد نظر، فعالیت های طرح داناب در سامانه MCDM قابل ثبت نخواهند بود.

انتظار می رود استان ها پیشبرد همزمان و هماهنگ طرح داناب و طرح گسترش سواد آبی بر پایه حمایت از تدریس درس اول کتاب انسان و محیط زیست را در برنامه زمانبندی و زیرساخت های استانی لحاظ نمایند.

۴-۱- اختتامیه و افتتاحیه سراسری طرح ملی داناب به منزله آغاز و پایان رسمی طرح بوده و شرکت های آب منطقه ای/سازمان آب و برق خوزستان موظف به انجام طرح در بازه زمانی آبان تا پایان اسفند می باشند. تابستان فرصت طلایی به منظور ارزیابی و آسیب شناسی طرح و آماده سازی مقدمات جهت اجرای طرح در سال تحصیلی آینده و برگزاری اردوهای ویژه منتخبین (ناجیان آب)، همچنین انتخاب مشاور، انعقاد تفاهم نامه با ادارات کل آموزش و پرورش است.

۴-۲- کلیه تفاهم نامه های منعقد با ادارات کل آموزش و پرورش استان ها باید از چارچوب تفاهم نامه تیپ (ارائه شده در شیوه نامه) تبعیت نمایند.

• شایان ذکر است که گرچه در رابطه با دو طرح داناب و گسترش سواد آبی با محوریت کتاب انسان و محیط زیست، تعامل همزمان با آموزش و پرورش دنبال می شود اما این دو طرح، متناسب با خاستگاه خود در ساختار ادارات کل آموزش و پرورش استان ها در دو بخش مستقل از هم دنبال می شود که توجه و لحاظ این امر، مورد تاکید ویژه می باشد.

۴-۳- استفاده از امکانات و فضاهای رسانه ای دیجیتال (Paperless) به منظور آموزش جذاب و انگیزشی دانش آموزان نظیر تولید انیمیشن، فیلم کوتاه، بازی های متناسب با مفاد آموزشی، در مقابل نشر و انتشارات کاغذی (نظیر کتابچه، بروشور و پوستر) می تواند اثر گذاری طرح داناب را به لحاظ عمق و گستردگی غنا بخشد. این کار علاوه بر این که هزینه کمتر و اثر بخشی بیشتری خواهد داشت از لحاظ رعایت موارد زیست محیطی و مصرف کمتر کاغذ و پلاستیک به اهداف طرح داناب نزدیکتر بوده و امکان مدیریت تنگناهای محتمل اعتباری را برای وسعت پوشش طرح در استان ها فراهم می آورد.

۴-۴- نکته مهم در آموزش های طرح داناب این است که آموزش ها به سمت رفتار و نتیجه عملی سوق پیدا کند. یعنی ببینیم آنچه آموختیم در رفتار مخاطب ما چقدر موثر بوده است. چقدر توانسته سواد آبی او را افزایش دهد و چقدر بر سازگاری او با کم آبی و تغییر رفتار او در مواجهه با آب اثر گذاشته است. حال این سنجیدن رفتار می تواند به نتایج مهمی همچون تغییر شیوه آبیاری، تغییر الگوی کشت و ... بیانجامد.

۴-۵- تاکید ویژه در اجرای این طرح، آموزشی مبتنی بر دیده ها، لمس واقعیت و پژوهش بنیان بودن آن می باشد و بر این اساس بازدید از منابع آبی، مزارع و شیوه های آبیاری، صنایع و یکی از ارکان مهم طرح را تشکیل می دهد.

۴-۶- آزمون های طرح باید بر اساس سوالات پیش آزمون و پس آزمون استاندارد برگزار شود و نتایج افزایش آگاهی های دانش آموزان پس از برگزاری پس آزمون به صورت نمودار و جدول در قالب گزارش عملکرد سالانه ارائه شود.

۴-۷- آموزگاران که اجرای طرح را در مدارس بر عهده دارند نقشی مهمی در انتقال درست آموزش ها بر عهده دارند و باید مورد حمایت قرار گیرند و به روش های مختلف انگیزه های آموزشی ایشان تقویت شود. بنابراین برقراری نظام انگیزشی آموزگاران و تشویق ایشان به تلاش در راستای ایفای نقش مسئولیت اجتماعی از مسائل بسیار مهمی است که باید بنا به شرایط فرهنگی، اقلیمی و بومی هر استان در برنامه ریزی مالی لحاظ شود و به نحو شایسته (امتیاز آموزشی، جوایز و ...) از ایشان تقدیر به عمل آید.

۴-۸- ذکر این نکته ضروری است که کارشناسان شرکت های آب منطقه ای تنها در حیطه آموزش دبیران و نمایندگان مناطق و مدارس به فعالیت بپردازند و ارائه آموزش به دانش آموزان را به آموزگاران واگذار نمایند.

۵- مخاطبان طرح

مخاطبین اصلی طرح داناب دانش آموزان دوره متوسطه اول هستند؛ اما باید گفت که در سطح دوم مخاطبان طرح معلمان، والدین و وابستگان دانش آموزان قرار دارند.

۶- سواد آبی؛ آنچه باید به دانش آموزان دوره اول دبیرستان بیاموزیم.

در روزگاری که نوجوانانش بطور ذاتی بسیار باهوشتر از نسل های قبل هستند و دنیای پرهیاهوی اطلاعات و فناوری شتاب بیشتری به روند دریافت اطلاعات بخشیده است، باید بتوانیم نسلی دغدغه مند تربیت کنیم. نسلی که دیده بان و پاسبان منابع طبیعی کشورش باشد. برای این منظور باید به او سواد آبی بیاموزیم. سواد آبی بر پایه ارکان زیر شکل می گیرد:

- ✓ درک زمانی مواجهه با مساله آب
- ✓ درک بستر اجتماعی مصرف آب
- ✓ درک ارزش های حاکم بر مصرف آب
- ✓ درک توسعه پایدار

توضیح بیشتر این موارد در پیوست "سواد آبی" شیوه نامه مندرج است.

ذکر این نکته ضروری است که در سال آبی اخیر، روند بارش ها از شیوه همیشگی پیروی نکرده و تغییرات گسترده ای را تجربه کرده است. وقوع سیل در اسفند ۹۷ و فروردین ۹۸ که در برخی از استان ها نظیر گلستان، مازندران، لرستان، فارس و خوزستان باعث بروز آسیب های انسانی و تخریب مزارع و مسکن هم وطنان عزیزمان گردید، شائبه پایان خشکسالی و وفور آب را در اذهان عمومی به وجود آورده است؛ بنابراین توجه به ۲ نکته در این مساله بسیار مهم است:

الف: در تمام متون و آموزش های ارائه شده بر این نکته تاکید گردد که کم آبی و خشکسالی، مساله کشور است و بارش های اخیر و ظرفیت مخازن ذخیره ای پاسخگوی نیازهای آبی کشور نخواهد بود و همچنان سازگاری با کم آبی سر خط آموزش های سواد آبی در طرح داناب است.

ب: مبحث سیلاب به ویژه در استان های سیل خیز مورد توجه جدی قرار گیرد. راهکارهای مقابله با بروز سیل (سبک زندگی و کشاورزی و ساخت و ساز در حریم و بستر رودخانه و...)، راهکارهای مدیریت سیل و آنچه پس از آن باید انجام شود، بطور ویژه به آموزش ها اضافه گردد.

۷- طرح موج صرفه جویی

مهم ترین هدف از اجرای طرح "موج صرفه جویی" انتقال مسائل و چالش های بخش آب از طریق دانش آموزان به خانواده ها و اولیای آنان و جلب توجه ایشان نسبت به مساله کمبود آب است که در ادامه و به عنوان پیوست طرح داناب به آن اشاره خواهد شد.

۸- سرفصل های درسی

۸-۱- سرفصلهای درسی کلاس هفتم دبیرستان:

✓ اهمیت آب

- آب عنصر حیات بخش (اشاره به وابستگی انسان و موجودات زنده به آب)
- آب زیرساخت تمدن و توسعه (اشاره به شکل گیری تمدن ها در کنار منابع آب)
- جایگاه آب در مفاهیم دینی و باستانی (اشاره به روایات دینی، شعر و ...)

✓ چرخه آب در طبیعت

- ماهیت و خواص فیزیکی آب
- چرخه آب
- آب از نگاه آمار (اشاره به مقدار آب در کره زمین، آبهای قابل استفاده و در دسترس انسان و ..)
- محدودیت منابع آب (اشاره به محدودیت های افزایش جمعیت و افزایش تقاضا)

✓ منابع آب

- آبهای سطحی (تعریف و انواع آبهای سطحی)
- آبهای زیرزمینی (تعریف و انواع آبهای زیرزمینی)

✓ مصارف آب

- کشاورزی
- خانگی
- صنعت
- محیط زیست

اشاره به سهم هر بخش در مصرف آب کشور و ارائه راهکارهای پیشنهادی برای کاهش مصرف در هر حوزه

۸-۲- سر فصلهای درسی کلاس هشتم دبیرستان:

✓ اهمیت آب

- آب عنصر حیات بخش (اشاره به مشکلات ناشی از کمبود آب برای انسان و سایر موجودات زنده)
- آب زیرساخت تمدن و توسعه (اشاره به زیر آب رفتن جزایر و سواحل بر اثر تغییر اقلیم)
- جایگاه آب در مفاهیم دینی و باستانی (اشاره به روایات دینی، شعر و ...)

✓ چرخه آب در طبیعت

- ماهیت و خواص شیمیایی آب
- چرخه آب
- آب از نگاه آمار (اشاره به آمار منابع آب در ایران و مقایسه با برخی مناطق دنیا)
- محدودیت منابع آب (اشاره به محدودیت تغییر اقلیم)

✓ آشنایی با تاسیسات تامین و توزیع آب

- سد و انواع آن
- شبکه های آبیاری
- خطوط انتقال و توزیع آب
- چاه
- قنات

اشاره به سهم هر یک از این تاسیسات در تامین منابع آب و بخش های مختلف مصرف آب.

✓ اهمیت حفاظت کمی منابع آب

- حفاظت از آبهای سطحی (اشاره به آبهای سطحی که به دلیل عدم حفاظت روند رو به آلودگی و خشکی دارند).
- حفاظت از آبهای زیرزمینی (اشاره به پیامدهای ناشی از افزایش بهره برداری از آبهای زیرزمینی)
- اثرات تبخیر و خشکسالی بر منابع آبی (اشاره به نقش تغییر اقلیم در این خصوص)
- حقوق آب (جایگاه آب در قوانین و مقررات ملی)
- مدیریت سیلاب (مقابله با اثرات مخرب سیلاب - آمادگی در مناطق سیل خیز - بهره گیری بهینه از آن در تغذیه مصنوعی و ...)

✓ اهمیت حفاظت کیفی منابع آب

- آشنایی با منابع آلاینده آب و اثرات آنها بر منابع آبی
- روشهای پیشگیری و کنترل آلودگی های آب (اشاره به بحث پایش و ایستگاههای پایش)
- رفع آلودگی منابع آب (اشاره به خودپالایی، احیاء، و بازچرخانی)
- آشنایی با روشهای تصفیه آب و چالشهای آن
- حقوق آب (جایگاه آب در قوانین و مقررات ملی)

۸-۳- سر فصلهای درسی کلاس نهم دبیرستان:

✓ اهمیت آب

- آب عنصر حیات بخش (اشاره به اهمیت آب در زندگی امروز و پیشرفته انسان)
- جایگاه آب در مجامع بین المللی (اشاره به اهمیت موضوع آب در نشست های بین المللی مرتبط)

✓ چرخه آب در طبیعت

- چرخه آب
- آب از نگاه آمار (اشاره به سرانه مصرف آب و مقایسه با برخی کشورهای جهان)
- محدودیت منابع آب (اشاره به افزایش هزینه های استحصال آب)

✓ اهمیت اقتصادی - اجتماعی آب

- آب زیرساخت توسعه (اشاره به اهمیت آب در توسعه)
- آب کالای با ارزش اقتصادی - اجتماعی
- بحران کمبود آب شیرین و تبعات آن (اشاره به بحران آب ایران)
- آب به عنوان یک بحران بین المللی (اشاره به مشکلات برخی کشورهای مجاور مثل ترکیه)

✓ پیامدهای توسعه منابع آب

- پیامدهای زیست محیطی
- پیامدهای فرهنگی - اجتماعی
- پیامدهای اقتصادی

اشاره به اثرات مثبت و منفی اقدامات توسعه ای
منابع آب نظیر سدسازی، و روشهای کاهش
اثرات منفی

✓ مدیریت منابع آب

- چالش های مدیریت منابع آب (اشاره به خلاهای قانونی)
- مدیریت تقاضا (اشاره به مدیریت عرضه و تغییر آن به مدیریت تقاضا، افزایش بهره وری)
- فناوری های نوین (اشاره به فناوری های نوین در عرصه منابع آب نظیر آب شیرین کن، نانوفناوری و ...)
- مدیریت به هم پیوسته منابع آب (اشاره به عدم ارتباط موضوع آب به مرزهای سیاسی و استانی)

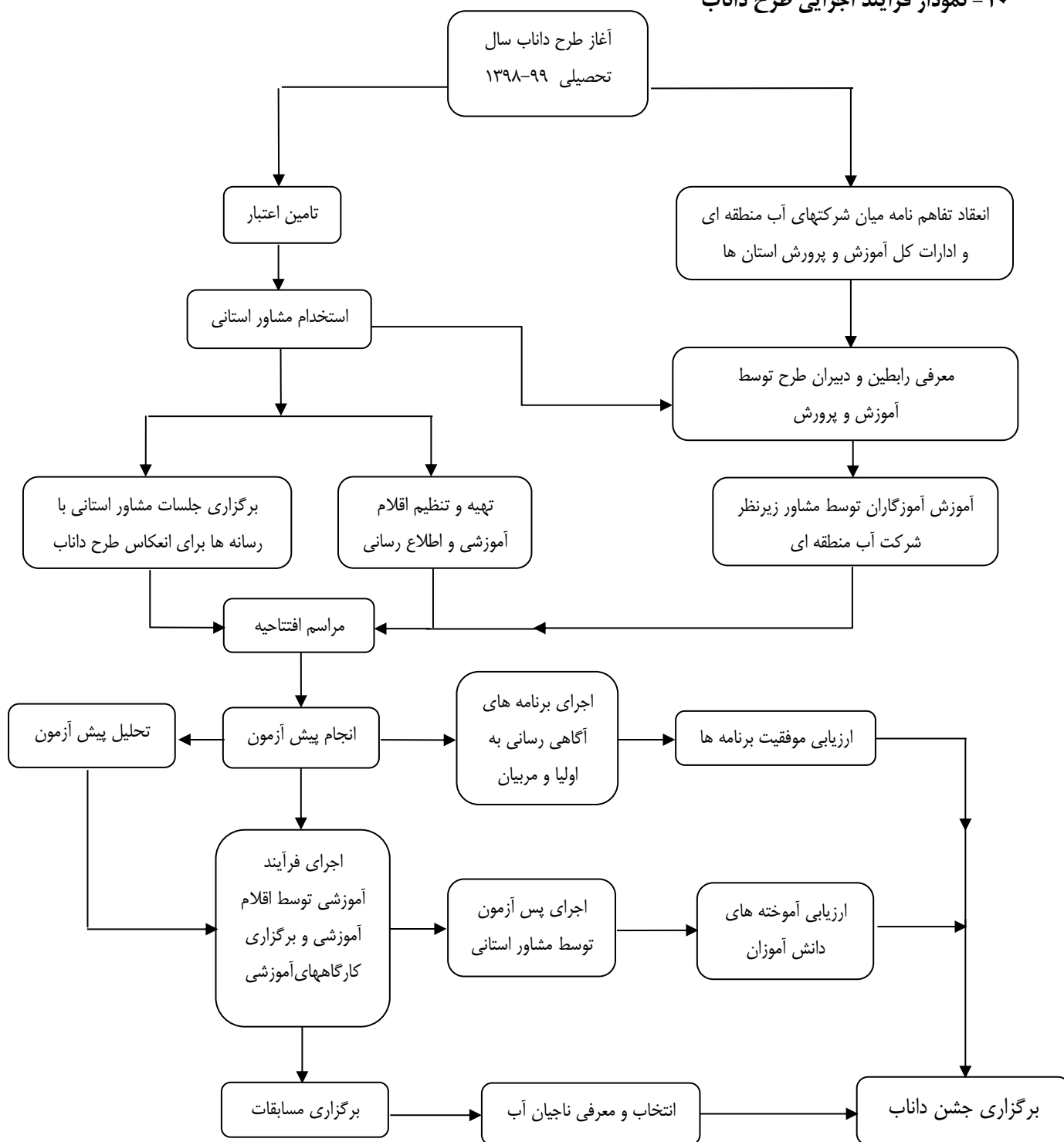
لازم به ذکر است که کلیه موارد بالا در سطح کشور به صورت سراسری و یکسان تدریس می شوند ولی مسائل و چالش های مرتبط با منابع آب هر استان به فراخور شرایط اقلیمی و آب و هوایی، بومی، پوشش جمعیتی، الگوهای کشت و نحوه آبیاری، اکو سیستم های منطقه، تنوع زیستی و .. در سطح استانی تدریس خواهند شد.

شرکت های آب منطقه ای باید همواره توجه به مسائل بومی در اجرای طرح را به مشاوران استانی یادآور شوند و از آنان بخواهند آموزش مسائل و چالش های خاص بومی را در فرآیند آموزش مورد توجه قرار دهند.

۹- چارچوب و فرایند اجرای طرح داناب

طرح داناب با نظام های هفت گانه ی آموزشی، مشارکتی، ارتباطی، رسانه ای، انگیزشی و تشویقی، ارزیابی و ارزشیابی، مستندسازی و گزارش دهی در مدارس اجرا می شود و بر اساس همین مراحل هفت گانه است که روند اجرایی طرح داناب تعریف می شود. همان گونه که در بخش اهداف اشاره شد، هدف از اجرای طرح داناب آگاهی بخشی و تغییر نگرش و ارزش های گروه های مخاطب نسبت به مقوله آب است. در واقع این روش سه گانه مدلی است که مؤلفه های شناختی، انگیزشی و نهایتاً رفتاری را پوشش می دهد. نتیجه ی مورد نظر نیز افزایش آگاهی، حس مسئولیت دانش آموزان در پایان دریافت آموزش هاست. اقلام و محتوای آموزشی و محتوای مسابقات نیز باید بر این هدف متمرکز گردند. در نمودار ذیل فرآیند اجرای طرح نمایش داده شده است.

۱۰- نمودار فرایند اجرایی طرح داناب

۱۱- زمان بندی طرح

ردیف	فعالیت	تاریخ	
		آغاز	پایان
۱	اعلان شیوه‌نامه‌ی اجرایی طرح در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸		۱۳۹۸/۵/۱۵
۲	تامین اعتبار طرح		۱۳۹۸/۵/۳۱
۳	عقد قرارداد با مشاوران استانی		۱۳۹۸/۶/۱۵
۴	عقد تفاهم نامه با ادارات کل آموزش و پرورش		۱۳۹۸/۶/۳۰
۵	تهیه و تنظیم اقلام آموزشی و اطلاع رسانی	۱۳۹۸/۶/۱۵	۱۳۹۷/۶/۳۱
۶	آموزش آموزگاران توسط مشاور زیر نظر شرکت آب منطقه ای	۱۳۹۸/۷/۱	۱۳۹۸/۷/۳۰
۷	برگزاری جلسات مشاور استانی با رسانه ها برای انعکاس طرح داناب	۱۳۹۸/۷/۱	۱۳۹۸/۷/۱۵
۸	برگزاری مراسم افتتاحیه	۱۳۹۸/۸/۱	۱۳۹۸/۸/۷
۹	انجام آزمون‌های پیش از اجرا	۱۳۹۸/۸/۷	۱۳۹۸/۸/۱۵
۱۰	آموزش دانش‌آموزان توسط معلمان	۱۳۹۸/۸/۱۵	۱۳۹۸/۹/۱۵
۱۱	انجام آزمون‌های پس از اجرا	۱۳۹۸/۹/۱۵	۱۳۹۸/۹/۳۰
۱۲	برگزاری مسابقات	۱۳۹۸/۱۰/۱	۱۳۹۸/۱۰/۱۵
۱۳	انتخاب آثار برتر و تعیین ناچیان آب	۱۳۹۸/۱۰/۱۵	۱۳۹۸/۱۰/۳۰
۱۴	برگزاری مراسم جشن داناب	۱۳۹۸/۱۱/۱	۱۳۹۸/۱۲/۲۹

توضیح: با توجه به جاری بودن فعالیت طرح داناب در سطح شرکت‌های آب منطقه‌ای، برنامه زمان بندی به عنوان راهنمای زمانی فعالیت‌ها ارائه شده است.

۱۲- نحوه تامین اعتبار مالی

۱۲-۱- استفاده از منابع عمومی شرکت ها (بودجه جاری)

۱۲-۲- استفاده از ظرفیت پروژه اطلاع رسانی، آموزش و فرهنگ سازی طرح احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی

۱۲-۳- استفاده از ظرفیت طرح‌های تملک دارایی سرمایه ای

۱۳- هزینه ها و اعتبارات

اعتبارات صرف شده در دوره‌های گذشته‌ی اجرای طرح داناب می‌تواند مبنای عمل مجریان در سال تحصیلی جاری یعنی ۹۹-۱۳۹۸ باشد،

لیکن در هزینه‌های در نظر گرفته شده برای اجرا در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ **بیشتر درصد افزایش** نسبت به سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ در نظر گرفته شده است. همگی ارقام مندرج در جدول شماره ۱ به ریال است.

جدول شماره یک : سرانه اعتباری مورد نیاز برای اجرای طرح داناب در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

ردیف	جمعیت دانش‌آموزان دوره اول دبیرستان استان (هفتم، هشتم و نهم) (هزار نفر)	استان‌ها	سرانه برای دانش‌آموز	نحوه توزیع اعتبار (ریال)			برآورد اعتبار (ریال)
				اعتبار سراسری مشاور	اعتبار سرانهی اقلام آموزشی	اعتبار سرانهی آموزش و پرورش	
۱	کمتر از ۵ هزار نفر	ایلام، یزد	۲۰۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
۲	۵ تا ۱۵ هزار نفر	کهگیلویه و بویر احمد، گیلان، زنجان، لرستان، کردستان، بوشهر، کرمانشاه، سمنان، چهارمحال و بختیاری و تهران	۱۵۰۰۰	۵۰۰۰	۷۰۰۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰۰۰۰۰۰
۳	۱۵ تا ۲۵ هزار نفر	البرز، فارس، آذربایجان شرقی، خراسان شمالی، مرکزی، گلستان، خراسان جنوبی، مازندران، قزوین، هرمزگان و اردبیل	۱۲۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
۴	۲۵ تا ۴۰ هزار نفر	همدان، خوزستان، کرمان و سیستان و بلوچستان	۸۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰	۱۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰۰
۵	بیشتر از ۵۰ هزار	قم، آذربایجان غربی، خراسان رضوی، اصفهان	۴۰۰۰	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰۰

توصیه می شود:

شرکت ها با صرفه جویی در اعتبار سرانه آموزشی از طریق حذف انتشارات کاغذی، زمینه پوشش کل استان در اجرای طرح را فراهم آورند مجددا تاکید می گردد که پوشش کامل سطح شهرستان های غالب دشت های پایلوت، وظیفه الزامی و غیر قابل تخطی بحساب خواهد آمد.

جدول شماره دو: آمار دانش آموزان شهرستان های دشت های پایلوت دوره اول متوسطه (هفتم، هشتم و نهم) سال تحصیلی ۹۸-۹۹

استان	جمع دانش آموزان	نام شهرستان ها
آذربایجان شرقی	۱۵۴۲۰	تسوج - شبستر - صوفیان - مرند
آذربایجان غربی	۶۱۵۶۶	خوی - مهاباد - ارومیه
اردبیل	۲۵۵۷۴	اردبیل
اصفهان	۱۰۳۳۹۲	شاهین شهر - برخوار - اردستان - نطنز - فریدن - شهرضا - اصفهان
البرز	۱۲۴۸۸	ساوجبلاغ (هشتگرد)
ایلام	۱۹۰۰	مهران - موسیان
بوشهر	۸۳۶۶	جم - دیر - کنگان
تهران (شهرستان ها)	۱۱۶۵۸	ورامین
چهارمحال و بختیاری	۱۰۱۹۵	بروجن - لردگان
خراسان جنوبی	۱۹۹۰۴	بیرجند - سرایان - قائنات
خراسان رضوی	۶۳۰۰۷	ترتت جام - رشتخوار - سبزوار - فریمان - قوچان - کاشمر - مه ولات - نیشابور - قوچان
خراسان شمالی	۱۶۴۲۳	اسفراین - شیروان - مانه و سملقان
خوزستان	۳۲۰۳۸	اندیمشک - ایذه - دزفول
زنجان	۷۳۴۰	ابهر - سجاسرود
سمنان	۹۴۷۹	سمنان - میامی
سیستان و بلوچستان	۲۷۷۳۸	ایران شهر - بمپور - خاش - سیب و سوران - میرجاوه
فارس	۱۵۰۳۰	ارسنجان - جهرم - قیر و کارزین - سروستان - گله دار
قزوین	۲۲۸۳۰	قزوین
قم	۵۴۸۷۱	قم - کهک
کردستان	۷۷۲۳	دهگلان - قروه
کرمان	۳۶۷۵۴	بردسیر - رفسنجان - زرنده - سیرجان - شهر بابک
کرمانشاه	۸۸۵۱	اسلام آباد - ماهیدشت - کنگاور
کهکیلویه و بویراحمد	۵۳۳۵	گچساران
گلستان	۱۹۳۵۲	گرگان
گیلان	۷۱۸۱	تالش
لرستان	۷۴۹۱	رومندگان - کوهدشت
مازندران	۲۰۴۹۵	بهشهر - جویبار - قائم شهر
مرکزی	۱۹۱۰۵	خمین - ساوه - زرمديه - نویران
هرمزگان	۲۳۲۸۵	بستک - جناح - خمیر - رودان - میناب
همدان	۲۹۱۳۸	بهار - رزن - قهاوند - همدان
یزد	۴۸۷۰	مروست - مهریز - ابرکوه
جمع	۷۰۸۷۹۷	شهرستان های غالب دشت های پایلوت

۱۴- نمونه سؤالات استاندارد آزمون (پیش و پس از آموزش)؛ این آزمون تیپ صرفاً به عنوان راهنما بوده و ضروریست توسط مشاور استانی، به صورت استاندارد و بومی برای وضعیت استان تبدیل گردد.

با توجه به لزوم ارزیابی متمرکز و منسجم از میزان اثربخشی طرح در افزایش دانش و تغییر نگرش دانش آموزان، انجام آزمون قبل و بعد از اجرای برنامه آموزشی در میان نمونه ای از آنان ضروری می باشد. سؤالات این آزمون ها به شرح زیر می باشد:

۱- وضعیت آب و هوایی کشور ما چگونه است؟

الف) خشک و نیمه خشک ب) مرطوب ج) خیلی مرطوب د) گرم و خشک

۲- میانگین بارندگی در سطح کشور در مقایسه با متوسط جهانی به چه میزان است؟

الف) کمتر از متوسط جهانی ب) بیشتر از متوسط جهانی ج) به اندازه متوسط جهانی د) دوبرابر متوسط جهانی

۳- چند درصد کره زمین را آب گرفته است و از این میزان چند درصد آب شیرین قابل مصرف برای انسان است؟

الف) کمتر از ۵۰ درصد کره زمین را آب گرفته است و حدود ۴۰ درصد آن آب شیرین است.

ب) بیشتر از ۵۰ درصد کره زمین را آب گرفته است و حدود ۲۰ درصد آن آب شیرین است.

ج) کمتر از ۷۰ درصد کره زمین را آب گرفته است و حدود ۳ درصد آن آب شیرین است.

د) بیشتر از ۷۰ درصد کره زمین را آب گرفته است و حدود ۳ درصد آن آب شیرین است.

۴- بیشترین میزان مصرف آب در کشور ما مربوط به کدام بخش است؟

الف) صنعت ب) کشاورزی ج) آب شرب شهری د) آب شرب روستایی

۵- اثرات برداشت بیش از حد از منابع آب زیرزمینی کدام مورد است؟

الف) پیشروی آب شور به سمت آب شیرین و کاهش کیفیت آب

ب) خشکی چاه ها، قنات ها و چشمه ها

ج) کاهش مقاومت و نشست خاک

د) همه موارد.

۶- کدام یک از گزینه های زیر جزو منبع آب زیر زمینی نیست؟

الف) چشمه ب) قنات ج) دریاچه پشت سد د) چاه

۷- چه کسانی می توانند مهم ترین نقش را در محافظت از منابع آب زیر زمینی داشته باشند؟

الف) کشاورزان ب) صنعت گران ج) شهرنشینان د) افراد تحصیل کرده

۸- در میان شیوه های آبیاری مزارع و باغ های کشاورزی کدامیک بالاترین میزان بهره وری را دارد؟

الف) آبیاری تحت فشار ب) آبیاری سستی ج) کشت دیم

۹- کدامیک از عوامل زیر در بخش کشاورزی باعث هدر رفت آب می شود؟

الف) عدم آگاهی کشاورزان- شیوه های سنتی کشت و زرع

ب) عدم وجود شبکه های آبرسانی مناسب- نبود مدیریت صحیح مصرف آب

ج) شیوه های سنتی کشت و زرع- عدم وجود شبکه های آبرسانی مناسب

د) همه موارد

۱۰- در حال حاضر در بخش کشاورزی بیشتر از چه منابعی برای آبیاری استفاده می شود؟

الف) منابع آب سطحی ب) منابع آب زیر زمینی ج) منابع آب سطحی و زیرزمینی د) آب باران

۱۱- کدام عبارت مفهوم "آب مجازی" را بیان می کند؟

الف) میزان آبی که در میوه ها و سبزی ها وجود دارد.

ب) میزان آبی که در چاههای مجاز وجود دارد.

ج) میزان آبی که گیاهان برای رشد به آن نیاز دارند.

د) میزان آبی که برای تولید یک کالا مصرف می شود.

۱۲- از نظر شما کدام بخش می تواند با صرفه جویی در مصرف آب کمک بیشتری به حفظ منابع آب بکند؟

الف) صنعت ب) شرب و بهداشت ج) کشاورزی د) محیط زیست

۱۳- به نظر شما کدامیک از عوامل زیر در هدر رفت منابع آب (اعم از سطحی و زیرزمینی) موثر است؟

الف) حفر چاه های غیر مجاز و برداشت های بی رویه از منابع آب زیرزمینی

ب) عدم توجه به مساله صرفه جویی در سه بخش اصلی کشاورزی، شرب و صنعت

ج) کشت محصولات پر آب بر و بهره گیری از روش های آبیاری سنتی

د) همه موارد

۱۴- کدام گزینه در مورد چرخه آب صحیح تر می باشد؟

الف) آبی که امروز استفاده می کنیم، صدها میلیون سال است که وجود دارد و مقدار آن خیلی تغییر نکرده است.

ب) آب در سراسر دنیا حرکت و جابجا می شود.

ج) آب توسط گیاهان و جانوران جذب می شود، اما هرگز ناپدید نمی شود

د) همه موارد

۱۵- عدم صرفه جویی در مصرف آب نهایتاً منجر به کدام یک از موارد زیر می شود؟

الف) مهاجرت مردم از روستاها به شهر

ب) خشک شدن آبهای سطحی و زیرزمینی

ج) کاهش محصولات کشاورزی

د) همه موارد

۱۶- به نظر من باید با کسانی که در استفاده از منابع آب تخلف می کنند جدی تر برخورد شود.

الف) کاملاً موافقم ب) تا حدودی موافق ج) تا حدودی مخالف د) مخالف

۱۷- به نظر من تا خودمان با مشکل کم آبی مواجه نشده ایم، می توانیم هر طور دلمان می خواهد از آب استفاده کنیم.

الف) کاملاً موافقم ب) تا حدودی موافق ج) تا حدودی مخالف د) مخالف

۱۸- من در مورد مشکل کم آبی با اطرافیانم صحبت می کنم حتی اگر آن ها به حرف من اهمیت ندهند.

الف) کاملاً موافقم ب) تا حدودی موافق ج) تا حدودی مخالف د) مخالف

۱۹- تا چه حد کشاورزان را محق می دانید که تا میزان دلخواه از منابع آب جهت آبیاری محصولات کشاورزی و امرار معاش خود استفاده نمایند؟

الف. خیلی زیاد ب. زیاد ج. متوسط د. کم ه. خیلی کم

۲۰- تا چه میزان گسترش طرح های فرهنگی- آموزشی همچون داناب را در بالابردن سطح اطلاعات خود و خانواده تان در خصوص صرفه جویی در مصرف آب موثر می دانید ؟

الف. خیلی زیاد ب. زیاد ج. متوسط د. کم ه. خیلی کم

۱۵- شرایط گزینش مشاوران استانی

۱-۱۵- توانایی و سابقه اجرای طرح های آموزشی و اطلاع رسانی در بخش آب

۲-۱۵- دارای کارشناس امور هنری با تجربه در زمینه طراحی، گرافیک و چاپ و تبلیغات

۳-۱۵- دارای کارشناس علوم اجتماعی، تربیتی یا ارتباطات یا روان شناسی

۴-۱۵- دارای کارشناس متخصص منابع آب

۵-۱۵- دارای سابقه فعالیت موجه و قابل استناد در حوزه های فعالیتی ذکر شده در موارد «۱-۱۶» و «۲-۱۶» و «۳-۱۶» حداقل سه سال.

۶-۱۵- تأیید روابط عمومی شرکت آب منطقه ای استان جهت عقد قرارداد.

تبصره ۱: استان هایی که تمایل به جذب شرکت مشاور نداشته و تمایل به انتخاب کارشناس حقیقی دارند یک نسخه از سوابق ایشان را به دفتر روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال نموده و پس از تأیید این دفتر، برنامه ها را عملیاتی نمایند.

تبصره ۲: هر مشاور حداکثر می تواند با سه شرکت آب منطقه ای قرارداد امضا نماید. (ترجیح موکد بر آن است که در این رابطه در هر استان ظرفیت های بومی توسعه بیابد).

تبصره ۳: شرکت آب منطقه ای در هر استان باید اطلاعات و مشاوره لازم را درخصوص مباحث تخصصی منابع آب که به طرح داناب و آموزش های طرح داناب مربوط می شود، به مشاور استانی ارائه نماید.

۱۶. شرح وظایف اصلی مشاور:

۱-۶- شرح خدمات اجرایی عمومی طرح داناب در حوزه مشاور استانی

۱۶-۱-۱- طراحی اقلام آموزشی

- طراحی اقلام اطلاع‌رسانی سال تحصیلی داناب ویژه دفاتر مدارس
- تهیه فایل اطلاعاتی و آموزشی و چهارچوب‌های طرح
- طراحی لوح فشرده برای معلمان رابط در مدارس
- تولید محتوای آموزشی

۱۶-۱-۲- تدوین و طراحی جزوه آموزشی ویژه معلمان

۱۶-۱-۳- برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه معلمان

۱۶-۱-۴- برگزاری مسابقات طرح

- مسابقات طرح در رشته‌های نقاشی، عکاسی، داستان، فیلم، روزنامه دیواری، دست‌سازه، وبلاگ، مقاله‌نویسی، نمایش و آزاد.
- برنامه ریزی و زمان بندی جمع‌آوری، دسته‌بندی و داوری آثار مسابقات

۱۶-۱-۵- فعالیت‌های طرح ناجی آب

۱۶-۱-۶- فعالیت‌های رسانه‌ای و ارتباطی

- چاپ استند ویژه‌ی طرح برای موضوع پروژه
- راهبری سایت ویژه‌ی طرح داناب در استان
- راهبری پیامک سستر ویژه‌ی طرح در استان
- تدوین و طراحی رپرتاژ خبری در ۳ نوبت (افتتاحیه، برگزاری کارگاه‌ها، اختتامیه)
- تدوین و طراحی بسته‌ی ویژه‌ی آموزش - اطلاع‌رسانی طرح برای تابلو اعلانات مدارس

۱۶-۱-۷- فعالیت‌های ارزیابی و ارزشیابی

- اجرای پیش‌آزمون و پس‌آزمون و استخراج نتایج
- بازدید از روند اجرای طرح در مدارس (۲ نوبت)

۱۶-۱-۸- فعالیت‌های تشویقی

- برنامه‌ریزی نحوه تهیه‌ی جوایز و نحوه‌ی ارسال برای برندگان

۱۶-۱-۹- برگزاری مراسم

- برگزاری مراسم افتتاحیه
- برگزاری مراسم اختتامیه

۱۶-۲- شرح خدمات طرح ناجی آب ویژه مشاوران استانی

۱۶-۲-۱- تدوین و طراحی اقلام آموزشی ویژه

- یک عدد پوستر آموزشی - اطلاع رسانی
- سایر اقلام اطلاع رسانی برای دفاتر مدارس

۱۶-۲-۲- برگزاری مسابقات طرح

- اجرای برنامه مسابقات استانی در رشته های وبلاگ نویسی، عکاسی، نقاشی و مقاله نویسی
- جمع آوری، دسته بندی و داوری آثار و مسابقات استانی
- بررسی فعالیت ها و آزمایش ها، پژوهش ها و ابتکارات و انتخاب برترین ها
- معرفی برگزیدگان " ناجیان آب "

۱۶-۲-۳- فعالیت های ارتباطی و رسانه ای

- راه اندازی و طراحی سایت ویژه ی طرح به صورت زیر پرتال سایت داناب استانی
- تدوین و ارائه ی بخش نامه های ویژه ی طرح برای ارسال به مدارس مخاطب

۱۶-۲-۴- فعالیت های تشویقی

- اجرای برنامه های تشویقی طرح مطابق با شیوه نامه

۱۷. نحوه بازنگری شیوه نامه:

پس از اجرای شیوه نامه، واحدهای روابط عمومی شرکت های آب منطقه ای با بررسی نقاط قوت و ضعف اجرای طرح، پیشنهادها و نظرات خود را به دفتر روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال می نمایند تا نسبت به بازنگری و لحاظ نمودن موارد در شیوه نامه اجرایی طرح برای سال تحصیلی آینده اقدام شود.

پیوست طرح داناب

آن چه که باید به دانش آموزان دوره اول دبیرستان بیاموزیم.

تمدن آبی ایران زمین از دیرباز همواره با کم آبی عجین بوده است و سازگاری با کم آبی در رفتار نیاکان ما به شدت نمود دارد که برخاسته از فرهنگ و سوادى نهادینه شده در بطن جامعه بوده است. احترام به آب، ارزشمند دانستن آن و تلاش برای صیانت و حفاظت از کمیت و کیفیت آب کاملاً در رفتار مصرفی ایرانیان قدیم مشهود است. آن چه امروز نیازمند آن هستیم ارتقای سواد آبی مصرف کنندگان آب است. این سواد برارکان زیر استوار است:

- ۱- درک زمانی مواجهه با مساله آب
- ۲- درک بستر اجتماعی مصرف آب
- ۳- درک ارزش های حاکم بر مصرف آب
- ۴- درک توسعه پایدار

۱- درک زمانی مواجهه با مساله آب

گذشت زمان باعث بسیاری از تغییرات می شود. یکی از این تغییرات در جامعه ایرانی، افزایش جمعیت مصرف کننده و تغییر نوع مصارف آبی است. ۵۰ سال قبل، جمعیت ایران ۳۰ میلیون و امروز بیش از ۸۰ میلیون نفر است. ۵۰ سال قبل مصارفی نظیر کولر آبی، انواع مصارف بهداشتی، فلاش تانک، کولر آبی و به این شکل وجود نداشت. همه این اتفاقات در حالی به وقوع می پیوندد که منابع آبی ما نه تنها ثابت مانده بلکه کمتر هم شده است.

۲- درک بستر اجتماعی مصرف آب

رفتار مصرفی ما تابع ارزش ها و چگونگی نگاه ما به پدیده هاست. این ارزش ها ممکن است در طول زمان تغییر کنند. بنابراین باید دانش آموز مخاطب ما، باید فهم اجتماعی درستی از ارزش هایی داشته باشد که بر مصرفش حاکمند. به بیان دیگر باید بتوانیم او را با این سوال روبرو سازیم که اگر در جامعه دیگری متولد می شد و زندگی می کرد آیا رفتار مصرفی اش به همین شکل بود یا نه؟ این مقابله می تواند شامل سوال درباره رفتارهای روزمره باشد. آیا همه انسان ها در شهرها و حتی کشورهای دیگر، این گونه کشاورزی می کنند؟ همین قدر آب در مصارف بهداشتی مصرف می کنند؟ همین قدر میوه و محصولات کشاورزی به دور ریخته می شود؟ و آیا این میزان مصرف آب طبیعی است یا نه؟ کاری که سواد آبی می کند، طبیعی زدایی از رفتار آدمی است.

۳- درک ارزش های حاکم بر مصرف آب

ارزش ها و گزاره های رفتاری ما در ناخودآگاه ما ثبت می شوند و رفتار ما را شکل می دهند. انسان ها فکر می کنند آنچه انجام می دهند رفتاری طبیعی است و این دقیقاً به دلیل شکل گیری گزاره های حاکم بر رفتار ماست. به عنوان مثال در رفتار ما بسیاری از این گزاره ها دیده می شود:

- بی توجهی به طبیعت بد نیست.
- زباله ریختن در طبیعت و منابع آبی کاری عادی است.

- مصرف امری مرتبط با اخلاق نیست. مثلاً در بسیاری از جوامع خراشیدن پوست درخت، هدر دادن آب و زباله ریختن امری غیر اخلاقی است اما در فرهنگ امروزی ما رفتار خشن ما با طبیعت امری قبیح و غیر اخلاقی تعریف نمی شود.
- ما به گونه ای زندگی می کنیم که گویی تنها بهره برداران آب ما هستیم و سایر موجودات در مصرف آب ذی حق نیستند.

۴- درک توسعه پایدار

توسعه پایدار نقطه مشترک جامعه، اقتصاد و محیط زیست است. جامعه ما توسعه یافته می شود اگر؛

- محیط زیستش پایدار باشد.
 - عدالت میان گروههای انسانی محقق گردد
 - حقی برای طبیعت قایل باشیم
 - توسعه انسانی به معنای سلامت، فقدان خشونت و امنیت محقق گردد
- محقق شدن این موارد نسبت وسیع و عمیقی با آب دارد.

بنابراین برای سازگاری با کم آبی و مواجهه اصولی و منطقی با کم آبی باید جامعه ای دارای سواد آبی داشته باشیم و در آموزش های داناب این مفاهیم را به دانش آموزان انتقال دهیم.

پیوست ۲- فرهنگ سازی در زمینه اصلاح الگوی مصرف آب

«موج صرفه جویی»

مقدمه:

بدون شک ضرورت اقدامات آموزشی و فرهنگی در حوزه‌ی آب بر هیچ کس پوشیده نیست و ضروری است در مقوله‌ی آموزش و بهبود فرهنگ اقشار مختلفی، مخاطب آموزش و فرهنگ‌سازی قرار گیرند. از جمله مهم‌ترین این اقشار می‌توان به دانش آموزان، معلمان و مربیان و همچنین اولیا و خانواده‌های آنان اشاره کرد.

هدف:

مهم‌ترین هدف از اجرای طرح "موج صرفه جویی" انتقال مسائل و چالش‌های بخش آب از طریق دانش آموزان به خانواده‌ها و اولیای آنان و جلب توجه ایشان نسبت به مساله کمبود آب است که در ادامه و به عنوان پیوست طرح داناب به آن اشاره خواهد شد.

مراحل و نحوه اجرا:

این پروژه در قالب یکی از فعالیت‌های طرح داناب تعریف می‌شود. بدین طریق که با استفاده از ظرفیت مدارس و انجمن‌های اولیا و مربیان نسبت به آگاه‌سازی و حساس‌سازی معلمان و خانواده‌های دانش آموزان اقدام می‌شود. این پروژه دارای فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- ۱- صرفه جویی آب در مدرسه
 - آموزش مدیران، معلمان، دانش آموزان و خدمتگزاران مدرسه
 - کاهش ۳۰ درصد مصرف آب در مدرسه
 - پاک‌سازی حواشی رودخانه‌ها و منابع آب در نزدیکی مدرسه
- ۲- صرفه جویی آب در منزل
 - آموزش اولیا و خانواده‌های دانش آموزان
 - کاهش ۲۰ درصد مصرف آب در منزل
- ۳- صرفه جویی آب در مزرعه
 - آموزش دانش آموزان در زمینه بهره‌برداری با صرفه در مزرعه ویژه دانش آموزان مناطق روستایی
 - آموزش اولیا و خانواده‌های دانش آموزان در زمینه بهره‌برداری با صرفه در مزرعه ویژه مناطق روستایی
 - کاهش ۱۰ درصد مصرف آب در مزرعه

نظام ارزشیابی و تشویق:

با استفاده از قبوض آب مشترکان خانگی و مدرسه، میزان صرفه جویی در آب مصرفی آنان و همچنین با استفاده از میزان آب خریداری شده و یا برداشت شده توسط کشاورزان، میزان صرفه جویی در آب مصرفی در مزرعه قابل محاسبه می‌باشد. همچنین به منظور تشویق کسانی نسبت به صرفه جویی در مصرف آب اقدام کرده‌اند می‌توان از طریق نظام ارزیابی در سیستم آموزشی (نمره تشویقی به دانش آموزان، ارتقاء اداری به مدیران و مربیان) برای دانش آموزان و معلمان اقدام کرد و برای خانواده‌های دانش آموزان و به ویژه کشاورزان نیز از طریق مجموعه وزارت نیرو مشوق‌هایی در نظر گرفت.

با آرزوی موفقیت